

Hemeroteca | Suscríbete

Clasificados

Domingo, 27 diciembre 2015

Cartelera

TV

Tráfico

www.levante-emv.com
Levante
 EL MERCANTIL VALENCIANO

Valencia
17 / 12°Castelló
17 / 12°

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

0 0

Al Camí Fondo del Grau

Un crim que quasi canvia la història

Per minuts, els assassins del jove relacionat amb la família de Juan March pogueren fugir sense ser identificats. Si ho hagueren estat, és possible que la nostra història no fóra la mateixa

27.12.2015 | 04:15

El dia de Sant Miquel de 1916 fou assassinat al Camí Fondo del Grau un jove relacionat amb la família de Juan March, amb el temps adinerat banquer i suport del colp d'Estat de Franco i de la restauració borbònica.

FRANCESC J. HERNÁNDEZ Aquella nit del divendres 29 de setembre de 1916, dia de Sant Miquel, al teatre Apolo de València es projectava la pel·lícula «Més enllà de la vida, més enllà de la mort» i al cinema Sorolla el film, també mut, «Amb tu fins a la mort». Era tot un presagi. La lluna encetava el quart creixent i poca llum podia donar als camps de dacsa que hi havia junt a la via del tren de Barcelona, prop del Camí Fondo del Grau. Cap a les nou i mitja de la nit, uns obrers que tornaven a casa caminant junt a les vies i un home anomenat Vicente March, que anava a veure una caseta de camp on tenia unes aus, trobaren un jove moribund, cosit a punyalades. La víctima jeia enmig d'un toll de sang junt a l'hort de La Campaneta, allà on es bifurcava el ferrocarril de Barcelona, ben a prop de l'actual i inútil Torre de Miramar.

Els obrers espordits donaren avís immediatament al guardabarrera més pròxim, un home major anomenat José Torres Berniols, que encara pogué escoltar dels llavis de la víctima cinc paraules: «M'han mort, mals amics». Ni els obrers, ni l'home de les aus, ni el guardabarrera, ni una parella que passejava potser buscant la fosca, ni un altre home que diàriament portava cartes al tren correu de la nit, com es feia abans, pogueren veure per molt poc els assassins.

El jutjat de guàrdia féu una indagació ràpida. La víctima era Rafael Garau Planes, de 28 anys, nascut a Santa Margalida, a les Balears, que el dimecres anterior havia arribat a València, allotjant-se a l'Hotel Roma i visitant freqüentment el café Royalti. El mòbil no era el robatori, perquè portava encara 900 pessetes i un rellotge car. Pels papers que duïa, deduïren que estava relacionat amb el contraban. El

Un crim que quasi canvia la història

Suscriptor | E

Contenido exclusivo para sus

Las 'otras' Navidades

Diversas entidades celebran comidas para los ciudadanos que viven solos

La misterio con inquisi

Un estudiante el origen de u antiguos de...

Un año par

Gabi, la indige recibió la ayu mejorado not

Cuando la tras un per

Vecina de Rib de dos niñas, se convirtió el

Los ángele montaña

Levante-EMV de salvament Grupo de Res

Todas las noticias de En Domingo

forense va fer l'informe de les ferides: en total, 16. La guàrdia civil rebé ordres de buscar els culpables entre els portuaris. Era clar que tantes ganivetades havien de ser obra, almenys, de dues persones, com s'encarregà de certificar el doctor Peset en un altre informe.

Immediatament foren deteses algunes persones i es presentaren càrrecs contra Vicente Benedito Gabarda i Isidro Darder Rocafull, que estaven relacionats amb el comerç il·legal de tabac. En el judici, celebrat el juliol de 1918, els dos foren declarats no culpables pel jurat. Els defensaren respectivament els lletrats Juan Barral (un hàbil advocat, del qual es tornarà a parlar en aquesta secció) i Fernando Cuesta. Benedito va morir el 1929 i Darder, que en el moment del judici tenia vuit fills, el 1969. Tots dos estan soterrats al cementeri d'El Cabanyal.

El jove mort aquella nit de de Sant Miquel del 1916 era fill de José Garau Tous, soci del també mallorquí Juan March Ordinas, que dues dècades després seria el gran finançador i organitzador de la insurrecció de juliol de 1936 que desencadenà la Guerra Civil i encetà la dictadura de Franco. March també donà suport a Juan de Borbó en les seues pretensions de restauració monàrquica. Precisament fou March qui es va fer càrrec de les despeses d'embalsamar el cadàver de Rafael i traslladar-lo a Mallorca a bord del vaixell «Balear».

El maig de 1905, Juan March havia contret matrimoni amb Leonor Servera Melis, vuit anys més jove i filla d'un polític de Manacor relacionat amb la banca. March començà a amassar la seua fortuna amb el contraban de tabac des del nord d'Àfrica a les Balears i la Península. Amb la mateixa xarxa traficava armes per a les tribus insurrectes del Rif durant els conflictes colonials o combustible per als navilis alemanys durant les guerres mundials, encara que també fou informador de l'espionatge britànic. Jugava a totes les baralles.

En els seus primers negocis, Juan March s'incorporà a la societat de José Garau, vint-i-dos anys major que ell i també del poble de Santa Margalida, per importar tabac des del nord d'Àfrica. Després d'un període d'enfrontament, constituïren la «Sociedad Tabaquera March & Garau» el 1909, però es mantenien els conflictes larvats degut a l'estratègia més conservadora de Garau i més agressiva de March.

Aquell mateix any de 1916, la tipografia d'En Pep Tous de Palma de Mallorca publicà unes cobles sobre el crim: «Cansons en mallorquí de'n Rafael Garau y Planas asasinat a Valenci» (sic), composades probablement per un glosador de Santa Margalida, el poble dels socis contrabandistes. Hi podem llegir versos com aquests: «Es dia de San Miquel / quin dia mes desdichat / caigueres dessengrantat / devall tres puñals, Rafel. / Deu fase que desde el Cel / per ell sigues emparat».

Les causes del crim

Per què i qui havia assassinat Rafael Garau? Era una pugna entre bandes dedicades al contraban? Una venjança? El pare de Rafael estava convençut que el seu soci, Juan March, havia fet matar el seu fill, malgrat les atencions al cadàver. Entre les declaracions que va arrebregar la policia hi havia la suposició que el mort tenia una trajectòria ascendent que podia posar en perill l'activitat de March. Hi havia les disputes per la companyia comuna del Nord d'Àfrica, que de fet es liquidà immediatament després del crim de València, de manera que beneficià March. Ni José Garau, ni un altre fill seu, Francisco, que continuà els pleits fins 1930, en pogueren traure res. Anys més tard, Francisco Garau fou condemnat a sis anys de presó per l'assassinat de Jaime Ramis, una acció en la qual morí també Bernardo Sureda, els dos col·laboradors de Juan March.

Però hi havia un altre suposat mòbil per explicar la mort del jove trobat junt a la via del tren del Camí Fondo del Grau: Rafael Garau i Leonor Servera, la dona de March, serien amants. Ara es coneix l'existència de cartes apassionades de Leonor a Rafael. Fins i tot s'especula amb la paternitat del segon fill de Leonor, Bartolomé, nascut el 1917. No deixa de sorprendre que fóra precisament aquest el destinatari de tot els béns que Leonor llegà en herència en morir, deixant sense res a Juan, el seu major. Malgrat la presumpta infidelitat de Leonor, el Vaticà li atorgà temps després la creu Pro Ecclesia et Pontifice. José Garau, el pare del jove assassinat, hauria trobat cartes de la dona, en les quals explicaria com Juan March s'havia enterat de la relació. Per això, el pare del mort arribà a dir-li a Juan Monjo (que era nebot del suposat instigador de l'assassinat): «Jure per Déu que provaré que Juan March va fer matar al meu fill, i després acabaré amb ell, encara que siga l'únic que faça en la meua vida». «Però no ho va fer. Dissortadament, José Garau no va poder provar que March havia encomanat la mort del seu fill. Si ho haguera pogut fer, la trajectòria del contrabandista mallorquí que donà suport a Franco no hauria estat la mateixa. Tampoc hauria estat igual la nostra història si hagueren identificat els sicaris aquells obrers que tornaven a casa caminant vora la via del tren o el vell guardabarrera, o la parella que passejava a la fosca o aquell que duïa cartes al tren correu. O si els haguera vist millor l'home que anava a la caseta on tenia unes aus i que causalment compartia cognom amb el suposat instigador del crim.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados:

[Apolo de València](#) [Aus](#) [Camí Fondo del Grau](#) [Casetas](#) [Cinema](#) [Estat de Franco](#) [Fill](#)

[Mut](#) [Quart de Poblet](#) [Sant Miquel](#) [Santa Margalida](#) [Sorolla](#)

